

P R E D L O G

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE VELIKOG VOJVODSTVA LUKSEMBURG O RAZMENI I UZAJAMNOJ ZAŠTITI TAJNIH PODATAKA

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Velikog Vojvodstva Luksemburg o razmeni i uzajamnoj zaštiti tajnih podataka, potpisan u Luksemburgu, 4. februara 2020. godine, u originalu na srpskom, francuskom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma u originalu na srpskom jeziku glasi:

**SPORAZUM IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE
VELIKOG VOJVODSTVA LUKSEMBURG O RAZMENI I
UZAJAMNOJ ZAŠTITI TAJNIH PODATAKA**

Vlada Republike Srbije

i

Vlada Velikog Vojvodstva Luksemburg

(u daljem tekstu: „strane”),

uviđajući potrebu da utvrde pravila za zaštitu tajnih podataka koji se međusobno razmene u okviru političke, vojne, ekonomske, pravne, naučno-tehnološke ili bilo koje druge saradnje, kao i tajne podatke koji su stvoreni u procesu takve saradnje,

u nameri da osiguraju uzajamnu zaštitu svih tajnih podataka koje je jedna strana odredila za tajne i prenela ih drugoj strani, odnosno koji su zajednički stvoreni u toku saradnje između strana,

u želji da utvrde skup pravila za uzajamnu zaštitu tajnih podataka koji će biti stvoreni ili razmenjeni između strana,

uzimajući u obzir obostrani interes za zaštitom tajnih podataka u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima strana,

sporazumele su se o sledećem:

Član 1

Cilj i predmet sporazuma

1. Cilj ovog sporazuma jeste da osigura zaštitu tajnih podataka koje su strane zajednički stvorile ili razmenile.
2. Ovaj sporazum se primenjuje na bilo koje aktivnosti, ugovore ili sporazume sa tajnim podacima koji će biti izvršeni ili zaključeni između strana u budućnosti.

Član 2

Definicije

U svrhe ovog sporazuma:

- a) „povreda bezbednosti” jeste činjenje ili nečinjenje suprotno ovom sporazumu ili nacionalnom zakonodavstvu strana koje za posledicu može imati otkrivanje, gubitak, protivpravno prisvajanje ili bilo koju drugu vrstu kompromitovanja tajnih podataka;
- b) „ugovor s tajnim podacima” je sporazum između dvoje ili više ugovarača ili podugovarača koji sadrži tajne podatke, odnosno čija primena zahteva pristup tajnim podacima;
- c) „tajni podaci” su bilo koji podaci, bez obzira na njihovu formu, koji se prenose između strana u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima bilo koje strane, i koji zahtevaju zaštitu protiv neovlašćenog otkrivanja, protivpravnog prisvajanja ili gubitka, i koji su označeni kao takvi;

- d) „nadležni organ” je nacionalni bezbednosni organ i bilo koje drugo nadležno telo koje je, shodno nacionalnim zakonima i propisima, odgovorno za primenu ovog sporazuma, kao što se navodi u članu 4. stav 1 ovog sporazuma;
- e) „ugovarač” je fizičko lice ili pravno lice koje poseduje pravnu sposobnost da zaključi tajne podatke;
- f) „bezbednosni sertifikat za pravno lice” je rešenje nadležnog organa kojim se potvrđuje, u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima, da ugovarač ili podugovarač ispunjava fizičke i organizacione uslove za rukovanje i čuvanje tajnih podataka do određenog stepena tajnosti;
- g) „potrebno je da zna” je potreba za pristupom određenim tajnim podacima u okviru zadatih službenih dužnosti i/ili radi izvršenja određenog zadatka;
- h) „strana davalac ” je strana uključujući bilo koje lice, koja dostavlja tajne podatke u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima;
- i) „bezbednosni sertifikat za fizičko lice” je rešenje nadležnog organa kojim se potvrđuje, u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima, da fizičko lice ispunjava uslove za pristup tajnim podacima do određenog stepena tajnosti;
- j) „strana primalac” je strana, uključujući bilo koje lice kome se prenose tajni podaci strane davaoca;
- k) „podugovarač” je ugovarač sa kojim glavni ugovarač zaključuje ugovor;
- l) „treća strana” je bilo koja država, organizacija, pravno lice ili fizičko lice koji nisu strana u ovom sporazumu;

Član 3

Stepeni tajnosti

Strane su se sporazumele da su sledeći stepeni tajnosti i oznake tajnosti ekvivalentni i podudarni sa stepenima tajnosti koji su precizirani u njihovom nacionalnom zakonodavstvu:

Za Republiku Srbiju	Za Veliko Vojvodstvo Luksemburg	Ekvivalent na engleskom jeziku
DRŽAVNA TAJNA	TRÈS SECRET LUX	TOP SECRET
STROGO POVERLJIVO	SECRET LUX	SECRET
POVERLJIVO	CONFIDENTIEL LUX	CONFIDENTIAL
INTERNO	RESTREINT LUX	RESTRICTED

Član 4

Nadležni organi

1. Nadležni organi strana su:

Za Vladu Republike Srbije:

Kancelarija Saveta za nacionalnu bezbednost i zaštitu tajnih podataka

Za Vladu Velikog Vojvodstva Luksemburg:

Service de renseignement de l'Etat - Državna obaveštajna služba

Autorité nationale de Sécurité - Nacionalni bezbednosni organ

2. Strane se međusobno obaveštavaju diplomatskim putem o bilo kakvim promjenama ili preinačenjima u vezi sa njihovim nadležnim organima.
3. Nadležni organi se međusobno obaveštavaju o važećim zakonima i propisima u svojim državama, kao i o eventualnim promjenama tih zakona i propisima od uticaja na zaštitu tajnih podataka koji su stvoreni ili razmenjeni u skladu sa ovim sporazumom.
4. Kako bi ostvarili i primenili slične standarde bezbednosti, nadležni organi mogu međusobno dostaviti podatke o bezbednosnim standardima, procedurama i praksama za zaštitu tajnih podataka koje koristi svaka od strana.

Član 5

Mere za zaštitu i pristup tajnim podacima

1. U skladu sa svojim zakonima i propisima, strane mogu preduzeti sve odgovarajuće mere za zaštitu tajnih podataka koji se razmenjuju ili stvaraju prema ovom sporazumu. Takvim tajnim podacima se pruža isti stepen zaštite kao nacionalnim tajnim podacima ekvivalentnog stepena tajnosti u skladu sa članom 3 ovog sporazuma.
2. Strana davalac obaveštava stranu primaoca u pisanoj formi o eventualnoj promeni stepena tajnosti prenetih tajnih podataka, kako bi se primenile odgovarajuće mere zaštite.
3. Tajnim podacima mogu imati pristup samo fizička lica koja su, u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima, ovlašćena da pristupe tajnim podacima ekvivalentnog stepena tajnosti, koja postupaju u skladu sa principom „potrebno je da zna“ i koja su detaljno upoznata sa svojim dužnostima i obavezama u pogledu zaštite tajnih podataka (putem bezbednosnog brifinga).
4. U okviru ovog sporazuma, svaka strana priznaje kao ekvivalentne bezbednosne sertifikate za fizička lica i bezbednosne sertifikate za pravna lica koje je izdala druga strana u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima.
5. Na zahtev, nadležni organi pružaju, u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima, uzajamnu pomoć prilikom vršenja bezbednosnih procedura potrebnih za primenu ovog sporazuma.
6. U okviru ovog sporazuma, nadležni organi strana međusobno se obaveštavaju bez odlaganja o bilo kakvoj promeni u vezi sa bezbednosnim sertifikatima za fizička lica i bezbednosnim sertifikatima za pravna lica, posebno kad je reč o oduzimanju ili izdavanju sertifikata nižeg stepena tajnosti.
7. Na zahtev nadležnog organa strane davaoca, nadležni organ strane primaoca izdaje pisanu potvrdu da je fizičkom licu izdat bezbednosni sertifikat za fizičko lice, odnosno da je pravnom licu izdat bezbednosni sertifikat za pravno lice.
8. Strana primalac:
 - a) ne otkriva tajne podatke nijednoj trećoj strani bez prethodno pribavljene pisane saglasnosti strane davaoca izdate u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima;
 - b) označava primljene tajne podatke, na način kojim se obezbeđuje ekvivalentnost stepena tajnosti predviđena članom 3 ovog sporazuma;
 - c) ne uklanja niti ne snižava stepen tajnosti dostavljenih tajnih podataka bez prethodno pribavljene saglasnosti strane davaoca;
 - d) koristi tajne podatke isključivo u svrhe u koje su dostavljeni.

Član 6

Prenos tajnih podataka

1. Tajni podaci se prenose diplomatskim putem ili vojnim kanalima, osim ako to drugačije ne odobre nadležni organi u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima. Strana primalac potvrđuje prijem tajnih podataka u pisanoj formi.
2. Elektronski prenos tajnih podataka vrši se pomoću sertifikovanih kriptografskih sredstava o kojima su se dogovorili nadležni organi u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima.
3. Obaveštajne, bezbednosne i policijske službe strana mogu neposredno razmenjivati operativne i/ili obaveštajne podatke u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima.

Član 7

Umnožavanje i prevođenje tajnih podataka

1. Prevođenje i umnožavanje tajnih podataka vrši se u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima strane prijema i sledećim procedurama:
 - a) prevodi i umnoženi primerci se označavaju i zaštićuju kao originalni tajni podaci;
 - b) prevodi i broj kopija ograničavaju se na broj koji se zahteva u službene svrhe;
 - c) prevodi nose odgovarajuću napomenu na jeziku prevoda u kojoj se navodi da tekst sadrži tajne podatke dobijene od strane davaoca.
2. Tajni podaci s oznakom STROGO POVERLjIVO / SECRET LUX / SECRET ili višom prevode se ili umnožavaju samo uz prethodno pribavljeno odobrenje strane davaoca.

Član 8

Uništavanje tajnih podataka

1. Tajni podaci se uništavaju tako da se spreči njihova delimična ili potpuna rekonstrukcija.
2. Tajni podaci označeni do stepena tajnosti STROGO POVERLjIVO/SECRET LUX/SECRET uništavaju se u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima.
3. O uništavanju tajnih podataka sastavlja se izveštaj, a prevod tog izveštaja na engleski jezik dostavlja se nadležnom organu strane davaoca.
4. Osim u slučajevima navedenim u stavu 5 ovog člana, tajni podaci s oznakom DRŽAVNA TAJNA / TRÈS SECRET LUX/ TOP SECRET ne uništavaju se, nego se vraćaju nadležnom organu strane davaoca.
5. U slučaju krizne situacije kada je nemoguće zaštititi ili vratiti tajne podatke, oni se uništavaju bez odlaganja. Strana primalac obaveštava nadležni organ strane davaoca o tom uništavanju što je moguće pre.

Član 9

Ugovori s tajnim podacima

1. Ugovori s tajnim podacima se zaključuju i primenjuju u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima.
2. Na zahtev, nadležni organ strane primaoca potvrđuje da je predloženom ugovaraču izdat odgovarajući bezbednosni sertifikat za fizičko ili pravno lice. Ako predloženi ugovarač ne poseduje odgovarajuću potvrdu o izvršenoj bezbednosnoj

proveri, nacionalni bezbednosni organ strane davaoca može zahtevati da nadležni organ strane primaoca izda odgovarajuću potvrdu o izvršenoj bezbednosnoj proveri.

3. Nadležni bezbednosni organ na čijoj državnoj teritoriji će biti izvršen ugovor s tajnim podacima preuzima odgovornost za propisivanje i primenu mera bezbednosti u vezi ugovorom s tajnim podacima u skladu sa istim standardima i zahtevima koji uređuju zaštitu njegovih ugovora s tajnim podacima. Nadležni bezbednosni organi mogu vršiti periodične bezbednosne inspekcije.

4. Bezbednosni prilog je sastavni deo svakog ugovora s tajnim podacima ili ugovora sa podugovaračem u kome će strana davalac precizirati koje tajne podatke treba ustupiti strani primaocu, koji stepen tajnosti je dodeljen tim podacima i navesti obaveze ugovarača u vezi sa zaštitom tajnih podataka. Zaključivanje ugovora sa podugovaračem mora biti izričito odobreno u bezbednosnom prilogu. Primerak bezbednosnog priloga dostavlja se nadležnom organu strane davaoca.

5. Pre nego što se bilo koji tajni podaci primljeni od druge strane ustupe ugovaračima ili potencijalnim ugovaračima bilo koje strane, strana primalac će, u skladu sa svojim nacionalnim zakonima i propisima, osigurati da ugovarači ili potencijalni ugovarači pruže odgovarajuću bezbednosnu zaštitu tajnim podacima, i:

- a) izvršiti odgovarajuću proceduru na osnovu koje će bezbednosni sertifikati za pravna lica biti izdata ugovaračima i podugovaračima;
- b) izvršiti odgovarajuću proceduru na osnovu koje će bezbednosni sertifikati za fizička lica biti izdata svim zaposlenima kojima je potreban pristup tajnim podacima radi obavljanja službenih zadataka;
- c) osigurati da sva lica koja imaju pristup tajnim podacima budu upoznata sa svojim obavezama;
- d) izvršiti periodične bezbednosne inspekcije odgovarajućih objekata pravnih lica koja su podvrgnuta bezbednosnoj proveri.

6. Podugovarači angažovani na izvršenju sporazuma sa tajnim podacima postupaju u skladu sa bezbednosnim zahtevima koji se odnose na ugovarače.

7. Predstavnici nadležnih organa mogu realizovati međusobne posete, kako bi analizirali efikasnost mera koje je doneo ugovarač u svrhu zaštite tajnih podataka sadržanih u ugovoru s tajnim podacima.

Član 10

Posete

1. Posete koje su u vezi sa ugovorima s tajnim podacima i uključuju pristup tajnim podacima podležu pribavljanju prethodnog pisanog odobrenja nadležnog organa strane domaćina.

2. Nadležni organ strane domaćina prima zahtev za posetu najmanje tri (3) nedelje unapred.

3. U hitnim slučajevima, zahtev za posetu može biti dostavljen u kraćem roku.

4. Zahtev za posetu uključuje:

- a) ime i prezime, mesto i datum rođenja, državljanstvo, broj pasoša ili lične karte posetioca;
- b) naziv pravnog lica koga posetilac predstavlja i funkcija posetioca kod pravnog lica;
- c) ime, adresa i informacije za kontakt s pravnim licem koje će biti posećeno;

d) podaci o bezbednosnom sertifikatu fizičkog lica, njegovom roku važenja i stepenu tajnosti;

e) predmet i svrha posete;

f) očekivani datum i trajanje zahtevane posete; u slučaju periodičnih poseta treba navesti ukupan vremenski period koji će biti obuhvaćen posetama;

g) datum, potpis i službeni pečat nadležnog organa.

5. Kada poseta bude odobrena, nadležni organ strane domaćina dostavlja primerak zahteva za posetu rukovaocima tajnim podacima u pravnom licu koje će biti posećeno.

6. Važenje odobrenja za posetu ne sme biti duže od godinu dana.

7. Nadležni organi strana mogu sastaviti spiskove lica koja su ovlašćena da realizuju periodične posete. Početni rok važenja tih spiskova je dvanaest meseci. Uslovi pod kojima će posete biti realizovane dogovaraju se u direktnoj komunikaciji sa nadležnim licima za kontakt u pravnom licu koje će ta lica posetiti u skladu sa dogovorenim uslovima i odredbama.

8. Svaka strana garantuje zaštitu ličnih podataka posetilaca u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima.

Član 11

Povreda bezbednosti

1. U slučaju bilo kakve sumnje da je došlo do povrede bezbednosti ili otkrivanja takve povrede, nadležni organ strane primaoca odmah obaveštava nadležni organ strane davaoca i pokreće odgovarajuću istragu.

2. Ukoliko povreda bezbednosti nastupi u trećoj državi, nadležni organ strane davaoca preduzima sve potrebne mere, kako bi bile pokrenute radnje propisane u stavu 1 ovog člana.

3. Strana davalac, na zahtev, saraduje u istrazi u skladu sa stavom 1 ovog člana.

4. Strana davalac se obaveštava o rezultatima istrage i dobija završni izveštaj o razlozima koji su doveli do štete i njenom obimu.

Član 12

Troškovi

Svaka strana snosi troškove koje napravi u toku primene i nadzora primene ovog sporazuma.

Član 13

Rešavanje sporova

Svaki spor u vezi sa tumačenjem ili primenom ovog sporazuma rešava se putem konsultacija ili pregovora između strana. Tokom trajanja pregovara obe strane nastaviće da ispunjavaju svoje obaveze prema ovom sporazumu.

Član 14

Završne odredbe

1. Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeni vremenski period i stupa na snagu prvog dana drugog meseca posle prijema poslednjeg pisanog obaveštenja kojim se strane međusobno obaveštavaju diplomatskim putem da su ispunjeni uslovi za stupanje na snagu ovog sporazuma predviđeni njihovim nacionalnim zakonodavstvom.

2. Ovaj sporazum može biti izmenjen u bilo kom trenutku na osnovu pisanog odobrenja strana. Izmene stupaju na snagu u skladu sa stavom 1 ovog člana.
3. Svaka strana može, u bilo kom trenutku, otkazati ovaj sporazum dostavljanjem pisanog obaveštenja drugoj strani diplomatskim putem. U tom slučaju, otkaz stupa na snagu šest meseci posle datuma prijema tog obaveštenja.
4. Bez obzira na otkaz ovog sporazuma, strane će osigurati da svi tajni podaci i dalje budu zaštićeni dok strana davalac ne oslobodi stranu primaoca ove obaveze.

Sačinjeno u Luksemburgu dana 04.02.2020. g. u dva originalna primerka na srpskom, francuskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi podjednako verodostojni. U slučaju bilo kakvog neslaganja u tumačenju, biće merodavan tekst sporazuma na engleskom jeziku.

**Za Vladu
Republike Srbije**

**Za Vladu
Velikog Vojvodstva Luksemburg**

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavni osnov za donošenje Zakona

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Velikog Vojvodstva Luksemburg o razmeni i uzajamnoj zaštiti tajnih podataka sadržan je u odredbi člana 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije koja propisuje da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. Razlozi za potvrđivanje Sporazuma

1. Donošenjem Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Velikog Vojvodstva Luksemburg o razmeni i uzajamnoj zaštiti tajnih podataka o razmeni i uzajamnoj zaštiti tajnih podataka, Republika Srbija pokazuje spremnost da bilateralnu saradnju sa Luksemburgom unapredi i u sektoru bezbednosti, uz međusobno definisan način razmene i zaštite tajnih podataka.
2. U Strategiji nacionalne bezbednosti, Republika Srbija je definisala osnovna opredeljenja politike nacionalne bezbednosti kao što je unapređenje odnosa sa članicama Evropske unije i članicama i partnerima NATO. Donošenjem Zakona o potvrđivanju Sporazuma stvaraju se uslovi za intenzivniju i delotvorniju saradnju sa državom koja je članica Evropske unije i NATO.
3. Donošenjem Zakona o potvrđivanju Sporazuma stvaraju se uslovi zajedničkog delovanja protiv izazova, rizika i pretnji koji se odnose ne samo na Republiku Srbiju, već predstavljaju globalne izazove, rizike i pretnje.
4. Donošenjem Zakona o potvrđivanju Sporazuma stvaraju se uslovi za efikasniju saradnju državnih organa Republike Srbije i Luksemburga u oblasti unutrašnjih poslova, pravosuđa, spoljnih poslova, odbrane i službi bezbednosti kao i saradnju sa privrednim subjektima sa teritorije druge države čije poslovanje se odnosi na oblasti namenske industrije i proizvodnju i pružanje usluga za potrebe bezbednosnog sektora.

III. Ocena potrebnih finansijskih sredstava

Za ispunjenje potrebnih bezbednosno-tehničkih standarda za primenu ovog zakona planiraće se sredstva u skladu sa bilansnim mogućnostima Republike Srbije, imajući u vidu da se radi o poslovima iz redovne delatnosti resornih ministarstava i drugih državnih organa.

Međunarodnu saradnju u oblasti razmene i zaštite tajnih podataka naša zemlja je započela zaključivanjem Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Organizacije severnoatlantskog pakta (NATO) o bezbednosti informacija i kodeksa o postupanju („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, broj 6/11) i Sporazuma između Republike Srbije i Evropske unije o bezbednosnim procedurama za razmenu

i zaštitu tajnih podataka („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, broj 1/12). Za potrebe primene ovih sporazuma formiran je Centralni registar za strane tajne podatke u Kancelariji Saveta za nacionalnu bezbednost i zaštitu tajnih podataka kao i podregistri u Ministarstvu spoljnih poslova, Misiji Republike Srbije pri NATO u Briselu i Misiji Republike Srbije pri Evropskoj uniji, Ministarstvu unutrašnjih poslova, Ministarstvu odbrane i Bezbednosno informativnoj agenciji. Razmena tajnih podataka sa NATO i Evropskom unijom, bez obzira na to što su sporazumi potvrđeni, otpočela je tek kada su Centralni registar i podregistri u napred navedenim misijama, ministarstvima i drugim organima formirani i prošli sertifikacionu posetu ekspertskeg tima NATO, a zatim i Evropske unije.

S obzirom na to da u našoj zemlji već sada postoje kapaciteti u okviru postojećih registara za razmenu tajnih podataka, ista procedura koja je primenjena za potrebe razmene tajnih podataka sa NATO i Evropskom unijom biće primenjena i sa drugim državama. To znači da je za proširivanje postojećih registarskih kapaciteta, ukoliko oni nisu dovoljni, potreban dogovor srpske i druge ugovorne strane, a zatim i da se realizuju sertifikacione posete ekspertskeg timova obe zemlje koji će se uveriti da su isunjeni svi bezbednosni uslovi za čuvanje tajnih podataka u Centralnom registru i podregistima u drugoj državi.

U skladu sa napred iznetim, ukazujemo da kapaciteti za razmenu tajnih podataka postoje, a da njihovo proširivanje ili otvaranje posebnih registara u drugim organima za tajne podatke luksemburške strane predstavlja dug proces kojem prethodi odluka obe strane i formiranje registra za šta će blagovremeno planirati sredstva svi organi u okviru limita na svom razdelu u skladu sa planiranim obimom razmene tajnih podataka.